

Besedilo in skice: Andrej Strgar

Fotografije: Lawns & Ground Cover (Dorling Kindersley, London), Marjetka Hrovatin

Vrt pod Kureščkom

Sodobni način življenja nas sili v naglico, vse dogajanje je nabito z informacijami, dosegljivi smo praktično povsod in preko interneta lahko pokukamo v vsak kotiček naše Zemlje. Vse to nas dela nemirne in velikokrat si želimo le malo miru.

Stvar se sliši lahko zelo romantično, vendar je možnost umika v naravo po napornem delovniku velikokrat prav odločilna. Kombinacija med hitrim dostopom do delovnega mesta in relativno odmaknjenostjo od mestnega vrveža se kaže kot zmagovita ne smo v naši deželi, temveč je to trend po vsem razvitem svetu. V Sloveniji imamo to prednost, da je razmeroma mirno okolje mogoče doseči že v slabe pol ure od mesta. K temu so pripomogle vedno boljše cestne povezave, ob katerih so cene zazidljivih parcel močno poskočile.

Griči in hribi južnega zaledja Ljubljane imajo še eno prednost: so visoko nad ljubljansko meglo. Lepi razgledi na kotlino in hribe z njimi še povečujejo idiličnost »hišice ob robu gozda«. Seveda je pri tem treba vzeti v zakup, da je vsa infrastruktura manj razvita kot v mestu. Šol in trgovin ni v bližini, pa tudi primestni avtobusi ne vozijo prav pogosto. Taka lokacija je tako idealna, ko so družinski člani že samostojni in mobilni.

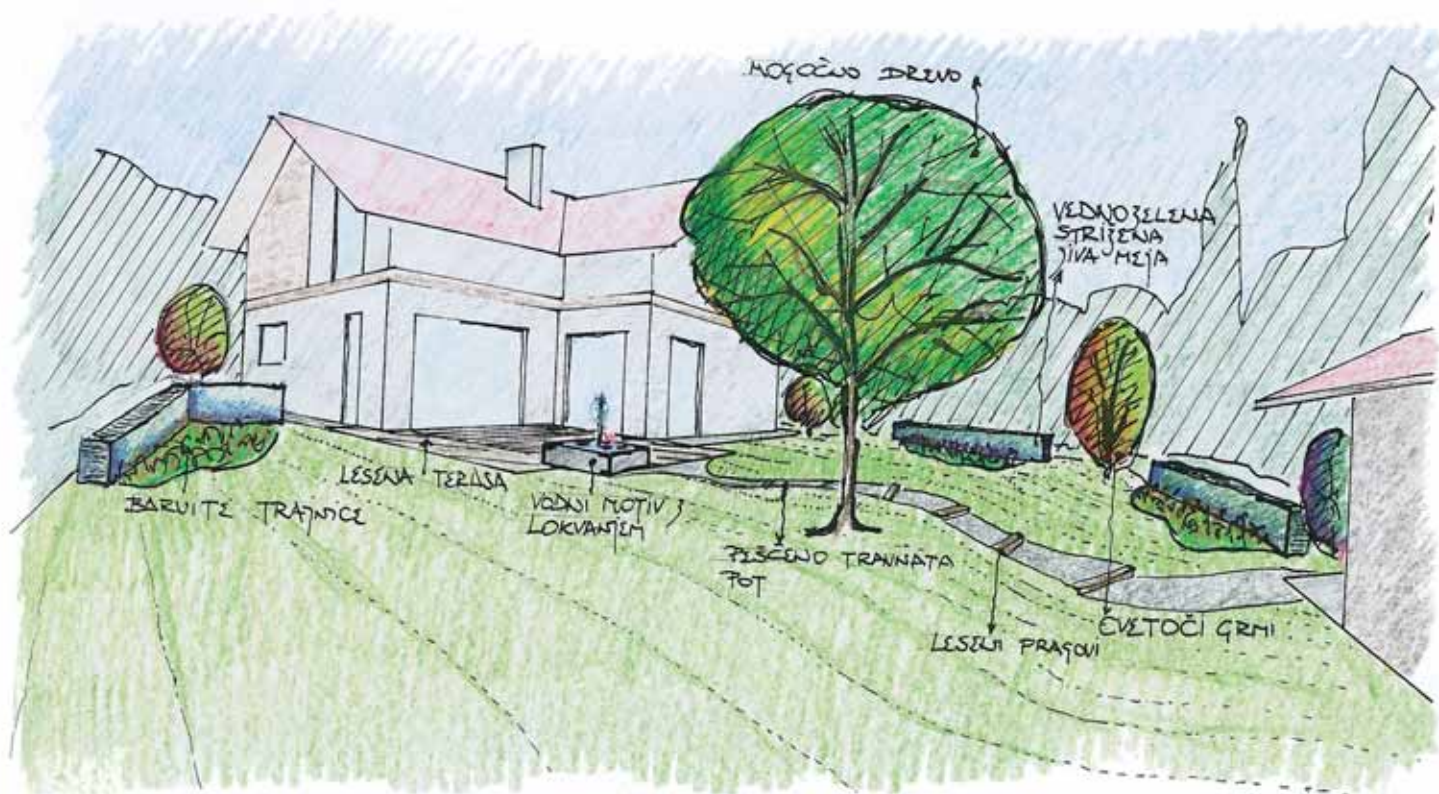
Današnji vrt se razteza okoli hiše pod Kureščkom tako viso-

ko, da ga nobena jesenska megla ne doseže. Enodružinska hiša je zgrajena v obliki črke L. Prisojna lega in trikotna oblika parcele omogočata, da so objekti in vse funkcionalne površine postavljeni v njen ožji severni konec. Bivalni vrt se tako razteza proti jugu v rahlem naklonu. Na najbolj oddaljeni točki vrta stoji stara uta, ki jo bodo novi stanovalci obnovili in spremenili v vrtni paviljon.

V stičišču obeh krakov hiše so bivalni prostori, ki se preko terase nadaljujejo v vrt. Terasa bo tlakovana z lesom, ki bo položen v dveh smereh. Pri uporabi lesa na prostem si moramo biti na jasnem, da se les s časom pod napuščem drugače obarva kot na mestih, kjer je neposredno izpostavljen vremenskim vplivom. Tudi če je les globinsko zaščiteno in je vsako leto premazan z zaščitnimi sredstvi, bo ta razlika z leti vedno bolj opazna, zato les zunaj uporabljamo

predvsem zaradi njegove mehko-be in prijetnosti na otip.

V osi vogala hiše je na terasi postavljen vodni motiv pravilnih oblik. Dvignjen je za višino sedala, droben curek pa pada na gladino bazenčka, v katerem raste lokvanj. Od vodnega motiva proti vrtnemu paviljonu vodi pot po rahlo padajočem terenu. Pot je v bistvu utrjena travna površina, saj med granitnimi kockami večjih dimenzij raste trava. Ker je višinska razlika kljub vsemu prevelika, da bi jo premagali samo z naklonom poti, so vmes leseni pragovi. Pomembno je, da so te dvokoračne – razširjene lesene stopnice postavljene »na korak«, saj imamo drugače vedno težave pri hoji. Robovi poti zvezno prehajajo v trato. Zavedati se moramo, da taka pot ni tako trdna ali solidna kot ulit asfalt. Zemljina pod njo diha, sprejema in oddaja vodo ter s tem omogoča rast travi med

kockami. Posledica te dinamike pa je, da pozimi drobne cevčice, ki jo omogočajo, zamrznejo. Teren se malo dvigne, spomladi pa se zopet spusti nazaj. Ob neupoštevanju tega gibanja smo nad neravnostjo poti lahko razočarani.

Ker hiša stoji praktično v gozdu, lahko vrt zaobjame vsa okoliška drevesa. Prehod med vrtom in okolico je zato blag. Segmenti vednozelenih strižene živice meje (navadna smreka) nakazujejo konec vrta. Meja je nizka do višine bokov in ustvarja zaslon za grede barvitih trajnic. Zložba trajnic je pestra; domače razve-

seljujejo skozi vse leto bodisi z barvo cvetov, listov ali plodov. Nekatere imajo zanimivo obliko, druge so enkratne v strukturi listov. Zložbe upoštevajo tudi lego in rastiščne razmere. Strogost strižene živice meje bližijo različne cvetoče grmovnice, ki so posajene med segmente strižene živice. Po višini in drugih lastnostih se razlikujejo in tako tvorijo mehkejši prehod v gozd.

Čeprav neposredna povezanost vrta in okolice psihološko povečuje vrt, pa so lahko prosto gibajoče se gozdne ali vaške živali precejšnja nadlega v vr-

tu. Velikokrat si zato pomagamo z nižjo žičnato ograjo do 80 cm, ki je postavljena na stebričkih s točkovnimi temelji, včasih pa so leseni akacijevi ali kostanjevi stebri preprosto samo zabiti v tla. Pri ureditvah vrtov na obrobju naselij ali celo v naravi morata

naročnik in projektant imeti izostren posluš za stik z okolico. Kakor je mogoče sredi mesta ustvarjati moderne in nenavadne vrtove, je upoštevanje naravnega ali boljše neurbanega okolja na podeželju bistvenega pomena za ohranjanje identitete naše krajine.

**načrtovanje,
izvedba,
vrtni center**

1231 Ljubljana Črnuče
Suhadolčanova 6
tel.: (01) 561 20 89,
faks: (01) 561 30 91
internet: www.pro-horto.si